

ПЕТКО ТОДОРОВ ДРЯМКА

chitanka.info

Плахо се спогледваха в потъмнени небеса звездици; месеца, пребродил дол и бърдо цяла нощ, клюмва на заход; едва-едва лъкатушат край брега и се разливат морски вълни. Далечно там сред морето Денят самин къпи левент снага — ту се протегне над водата, отпусне се и вълните го полюшнат към брега, изведнъж пак се повърне, гурне глава в глъбини и дебнешком полека заизнича с закръвавени очи из ширинето, като че не му се ще да се издаде нанавън. От брега му кимат с вейки приведените върби, цветята, насъбрани тук-таме, му се усмихват либаво и от привети ли полъган или го сепна лих утреник, той се надигна, излезе на пясъка и мълкомо тръгна да гони далечния си път. Тъй се заплесва неволник по гурбет, нает на един дъх сила и младост като чаша руйно вино да изпие...

Още рохли крайморски скали не превалил, едвам нататък в долината зарнал комините на селото — насреца му с ковани менци от вода рано ранила свилокоса Сутрина. Денят притаи дъх на мястото си, вцепенен. Едва пристъпва по меката трева младата гиздавица и свенливо озърта насам-нататък очи като плашлива сърна...

Захапа устни странника... Разтупа се в гърди сърце, ще тресне, и сякаш от свян се загуби, дума не може да продума. Щом се извърна да го зарна тя, стисна кобилца на рамо, па хукна като изплашена от все сила да бяга. Трепнаха дървеса и листи, замятаха се цветята, птички пръпнаха и от всички страни на селото занаизлизаха мъже, жени, деца. Кой вила вдигнал, кой лопата, някои пък и бръскалка, тичат. — Денят ли сабор ще струват? Късно е... Докато настигнат те от село, Сутринта изплиска менци по ливади, мярна се и изчезна в далнината нататък.

Кога се опомни Денят да се озърне, вече слънцето го настигнало отгоре и пред него широко добруджанско поле се простряло, доде очи стигат. Овреме се проголили стърнища, поля прегорели; ни сянка се мярка, ни птичка се обажда някъде. Тук-таме край мочури се праметне само бял щъркел, но сякаш и нему дотегнат криле, отпусне ги и пак кацне.

Жалба падна несретнику на сърце — наведе глава, па се запъти, където вече го крака понесоха.

Никого не познава и нищо го не спира. Ни в Румъния жетварки, ни витата песен на кавала, нито дори тучните зелени губери, които гостолобивия Балкан бе растлал под сенките си, нарочно сякаш за него, да отдъхне той сред пладнешкия зной на хладовина. — В душата

му оживя тя: трепетно с менци пристъпва и утрянника излеком развява свилените ѝ поли: — да би я зарнал още веднъж само!...

Бързаха с него всички, че натежалий клас вече угрижено се привежда над браздите, като че не може да дотрай сърпа да го пожъне. Оттук-оттам, извили дълга постат, жетварки надпреварят се една друга: като паметници на селский труд и мъка след жетварките се вдигат вече високи кръстци, а нататък по тесния друм се съзират белите комини, накъм където се е повлякъл цял керван коля със снопе към равните хармани.

И скоро натежалата от плод и труд земя вдигна сънливата си мараня, в която се вплете църтенето на скакалците и приспа полята. Слънцето се стъписа сред висини, пекна и като заковано, вече от мястото си не помръдва. Край сенките из полугари, овците завряха една до друга глави да пладнуват, а по ливади запасени коне заклатиха глави, сякаш и тям додея и трева, и широко поле.

Прашен, потънал в пот, Денят забрави призорния си блян. Едвам пристъпил, олюля се, ще полети, и току грохна в немощ надлъж по припуканите канари. Разголил изгорели от слънцето гърди, простря се той възнак и тежко задиша. Надолу из скалите се спотаи потокът, отсам-оттатък по долът върби отпуснаха гранки и заклюмаха.

Унесе се той връх голите канари — вече да не стане сякаш; и що бяха непожънати ниви околоръст, поля, глъхнаха като че на всички всичко се отця.

Но прегаря ли някому нива! — и сред такъва зной и жега той пак не отстъпва от постат. Едвам се извиха сенки от пладня, ветрец понесе немощно разперил криле щъркел към долът и стар драгоманин забради бял ръченик, след него тръгнаха пак жетварите. Над стърнища се повдигна жетварската песен, обади се под канарите потока из долът и мало и голямо се хвана отново за работа.

Само Денят сладък блян суети още в присънка: — Тя е, боже мили! Нейните ромони слуша той... Гали го, милва го — призорни ромони, призорни милувки, — хвана ли най-подир и несретника бляновете си в ръка! Сега оставете го да склони глава на нейните гърди, повече той няма за какво да мисли, какво да желай... Слънце зад баири ще залезе — на половин път ще го остави... Нека. Че какво? Ала кога най-милно го галеше, най-сладки думи кога му хортува —

отрони се от ветка пожълтяла круша, тупна над канарата и сепна Денят.

Огледа се насам-нататък той — насън либе беше, наяве пак самот! Вдигна се от канарите, слезе да разкваси уста в долът и мудро — още сънлив — хвана пътя си по възлазите на Рила.

Разведрят се широки поля; пробудиха се песни и шеги, обич и закачки. Овчаря разтири пак стадо по паша и наду кавала. Скоро всичко ще се прибира към село. Немил-недраг, Денят само преваля баири и падини, гори и поля, отсам-оттатък пулят очи, споглеждат го прашни подрумчета и шушкат със съседните цветя, че из здрача вече се подема вечерница и ще свари друмника на път.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.